

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

2. Vtrum possit aliqua creatura produci absque vllo loco, aut vbicatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

Divisiones Locorum.

15 Pro maiori autem declaratione loci advertenda sunt aliquot loci divisiones.

Quid locus
intra-
tus, & ex-
traneus.

Prima est, qua dividitur in locum extrinsecum & intrinsecum: *intrinsecus* est ipsum ubi, seu id à quo formaliter res habet poni in loco; quod tamen meo iudicio satis improprie locus dicitur, quia ex hac ipsa illius explicatio- ne non tamen locus dici debet, quia id quo res collocatur in loco. *Locus intrinsecus* est illa alia res, ad quam aliquid dicitur habere præsentiam, sic enim explicandum sentio locum extrinsecum, ut sic; communem omni loco extrinseco, tam definitivo quam circumscriptivo; quod si velit quis restringere locum extrinsecum ad locum physicum, & proprium, quatenus de eo egit Philosophus, dicat locum extrinsecum esse ultimam superficiem corporis continens immobilis.

Quid defi-
nitivus &
circumscri-
ptivus.

16 Secunda divisio loci est in circumscriptivum, & definitivum. *Locus circumscriptivus* est, qui continet corpus totaliter ambiendo illud sic, ut una pars corporis continens corresponsdeat parti corporis locati, & alia alteri; & hic est locus proprie dictus, de quo hic agitur præcipue; quia est locus competens corporibus naturalibus. Porro adver- tendum quod huiusmodi locus possit considerari vel cum impenetrabilitate, vel cum penetrabilitate: si consideretur cum penetrabilitate, aliqui reducant ipsum ad locum defini- tivum, & competere substantiæ, quamvis non esset af- fecta quantitate, sed haberet tamen partes extra partes: ve- rum quoad etymologiam nominis, penetrabilitas non im- pedit circumscriptivum: unde non obstante penetrabili- tate possit superficies esse locus circumscriptivus, sed de hoc non potest esse alia quæstio, quam de nomine.

Locus definitivus est ille, cui alia res est præsens sine commensuratione partis loci ad partes locati, sed sic, ut to- ta res locata sit correspondens cuilibet parti loci: sic cor- pus Christi est in Eucharistia, seu in superficie continente Eucharistiam, & Angelus indivisibilis sic potest esse in lo- co indivisibili, palmari verbi gratia.

Quid co-
mune ac
proprius.

Tertia divisio loci est in communem, & proprium: *communis* est qui continet multa locata: sic aqua dicitur locus piscium, aer autem terra animalium terrestrium; *proprius* est qui vni soli correspondet.

Naturalis
volentis,
involentis.

Quarta divisio est in naturalem, violentum & neutrum: *naturalis* est, ad quem res inclinatur, *violentus* à quo ab- horret: *neuter* ad quem res nec inclinatur, nec ab eo ab- horret.

Aliæ divisiones loci in dextrum, sinistrum, sursum, deorsum, ante, retro, totalem, partialem patent ex ipsa nomi- nibus.

Dubia circa locum.

17 Quæres primo, an locus possit esse in loco?

An locus
possit esse
in loco.

Respondetur quod sic: certum enim est quod su- perficies ætæris, qua continetur terra, sit saltem mediante reliquo ætære, contenta sub superficie concava Cæli Lunæ, aut sphaeræ ignis, si detur talis inter ætærem & Cælum Lu- næ; nec denique est aliqua inconuenientia in eo, quod vnus locus sit in alio loco.

Dices: sequeretur processus in infinitum.

Respondetur negando sequelam: quia stabitur in loco vl- timo, qui aliam circa se non habet, qualis est superficies connexa Cæli primi superioris.

Quæres secundo, an locus dicat essentialiter continentiam actualem, an vero solum potentialem aut aptitudinalem.

An locus
dicat ef-
fentialiter
continentiam
actualem.

Respondetur quæstionem esse de nomine, atque adeo utrumque posse dici, prout explicabitur illa particula defi- nitionis *continentis*: melius tamen est dicere quod dicat so- lum essentialiter continentiam aptitudinalem aut radica- lem, tum quia definitiones communiter, quamvis denunt per verba significativa actum, intelliguntur tamen aptitu- dinaliter: & deinde dicimus communiter vnam rem tende- re in talem locum antequam actu eo perueniat, qui tamen locus eo tempore non continet ipsam actu. Nec oppositum huius traditur à Scoto in 2. d. 2. q. 6. litt. G. aut n. 10. quid- quid dicat *Mastrius*, pro quo.

18 Dices: si potentialis continentia sufficeret, pars de-

beret dici esse in toto, tanquam locatum in loco: sed hoc est contra omnes, ergo.

Respondetur negando sequelam, quia licet vna pars rotius ambiatur à superficie conuexa alterius partis, tamen vni- tury physice illi parti ambiens, ita ut necessario secum deferre debeat alteram partem locatum autem non vnitur sic loco.

Deinde hæc replicata retorqueri potest contra *Mastrium*; quia alia pars actu ambiatur ab altera parte totius: ergo si continentia actualis constituat locum, illa pars erit in lo- co; quod si non obstante quod locus sit superficies actu continens secundum *Mastrium*, illa pars non sit in toto tanquam in loco, quia scilicet aliquid impedit: sic simili- ter quavis locus esset superficies aptitudine continens, illa pars non esset in toto tanquam in loco, propter idem im- pedimentum, quod tam bene sufficit nobis quia *Mastrius*.

Dices secundo pro eodem: sequeretur quod baculus ex- tractus in aqua, adhuc posset dici esse in aqua tanquam in loco & quod aqua esset locus eius, quia aqua potest eum recipere.

Respondetur negando sequelam pro prima parte: cum enim non hanc aqua vilo modo, quomodo possit esse in illa tan- quam in loco? concedo autem sequelam pro secunda par- te: verum enim est quod aqua sit locus baculi etiam ex- tracti non quidem in quo sit actu, sed in quo possit esse.

19 Quæres tertio: An superficies, quam materialiter importat locus, & continentia ac immobilitas quam dicit formaliter, faciant vnum per se ex genere & differentia, aut potius vnum per accidens ex subiecto & accidente, aut per se ex subiecto & propria passione.

An mate-
rialis & for-
male loci
faciant vn-

Respondetur, si loquamur de continentia actuali, clarum esse quod illa sit accidens superficiei quandoquidem pos- sit ipsi adesse, & abesse, & sic respectus, nec habeat vllam proportionem actus per se respectu superficiei magis quā albedo habeat respectu parietis: & idem dicendum est à paritate rationis de respectu distantia: talis, à quo habet locus esse immobilis. Si vero loquamur de continentia aptitudinali, illa est proprietas superficiei, non secus ac ri- sibilitas est proprietas hominis. Si denique loquamur de continetia radicali, illa conuenit cum vltima differentia superficiei, nec consequenter facit vnum per se cum super- ficie, sicut nec rationalitas cum homine; sed bene facit vnum per se cum genere, in quo conuenit superficies cum aliis rebus, sicut rationalitas facit cum animali: nec hæc res maiori digna est consideratione, aut examine.

QVÆSTIO III.

Verum possit aliqua creatura produci absque vilo loco, aut vocatione.

20 Certum est, siue loquamur de loco extrinseco cir- cumferibente, siue etiam de respectu aut modo, quo habet res aliqua collocari in tali loco, supremum Cælum esse absque vilo loco, aut vocatione: si autem lo- quatur de respectu, aut modo, à quo habet res distare tantum, vel tantum ab alia re, siue esse indistans ab illa; & dicamus rem esse in loco, quæ ab alia re distat, aut indi- stat; non minus est certum, quod de facto nulla res sit, quæ non sit in loco, & quæ non habeat vocationem; vel enim inter quamcumque rem assignabilem, & aliam rem quamcumque potest interponi alia res, vel non potest. Si potest, iam distans: si non potest, iam non distabit: ergo necessario debet omnis res habere vocationem in hoc sensu. Sed si Deus crearet aliquem Angelum solum, nulla alia re simul creata, ille Angelus non esset in loco nec priori nec posteriori modo; nec enim circumferibere- tur, nec esset distans aut indistans ab vlla re magis, quam corpora iam existentia possunt dici esse distantia, aut indi- stantia ab Antichristo nondum existente.

Res potest
poni abiq;
distantia
aut indistan-
tia ab alia
re.

22 Dices: esset indistans à Deo Angelus ille: ergo esset in loco posteriori modo.

Respondetur negando consequentiam, quia esse in loco posteriori modo dicit distantiam, vel indistantiam, ab eo à quo possit res localiter discedere, vel accedere magis aut minus, hoc autem non conuenit creaturæ in ordine ad Deum, quia Dens ob immensitatem debet necessario esse indistans ab omni creatura existente, unde creatura nulla potest ab illo recedere, aut ad illum accedere.

Z. z

In

In alio ergo sensu examinari debet praesens quaestio, ut habeat controuersiam; nempe, an res creata quaecumque debeat necessario habere aliquam vocationem determinatam, à qua dicatur esse hic & non alibi, verbi gratia, in hoc loco reali vel imaginario. Suarez. 4. de Angelis c. 3. tenet partem affirmatiuam, quem sequitur Arriaga hic affirmans eam esse communem sententiam. Vasquez, Moncaus & alij tenent negatiuam.

CONCLUSIO.

Potesse res creari à Deo absque vlla praesentia aut vbi. Hæc est conformior Scoti principis dicentis, vbi esse relationem extrinsecam aduenientem, & eam expresse tenet Vasquez & Moncaus.

Probatur autem: quia si Angelus solus crearetur à Deo, non esset imaginabile, ad quid ipsi deferuieret aliquod vbi aut praesentiam; nec posset explicari effectus formalis, quem tribueret Angelo; nec posset etiam assignari vlla ratio, ob quam Angelus deberet vllum vbi habere.

Dicitur Angelum habere necessario esse suum in aliqua parte spatij imaginarij.

Contra: quia spatium imaginarium non est aliquid reale, sed quid fictum, ut etiam aduersarij fatentur, praesertim Arriaga; sed omnino absurdum est, quod aliquid debeat habere necessario praesentiam realem ad aliquid fictum.

Dicitur Deus ipse coexistit spatij imaginariis, & quidem necessario, ergo creatura potest illis coexistere.

Respondeo negando antecedens, quamuis enim Deus sit immensus & sic se habeat, ut nihil possit produci, cui non sit intime praesens; tamen non propterea censendus est coexistere spatij imaginariis extra mundum positis, quia talia spatia eo ipso, quo solum sunt imaginaria, nequeunt habere Deum sibi realiter coexistentem.

Confirmatur: quia vel vbi quodcumque debet esse quid absolutum, vel respectuum; si absolutum: ergo debet habere aliquem effectum absolutum: sed talis non potest assignari, qui necessario sit coniunctus cum Angelo, qui solus esset productus. Si respectuum, ergo debet necessario habere aliquem terminum realem: sed nullus esset terminus relationis, quam diceret Angelus; ergo non solum non haberet vbi, sed nec posset habere.

Probatur secundo, quia vbi quodcumque, siue sit absolutum, siue respectuum, est quid posterius re vbiata, & producibile per actionem realiter distinctam ab actione, per quam producitur res, quæ vbiatur: ergo potest res vbiata produci absque vlllo vbi. Antecedens conceditur communiter: probatur consequentia axiomate celebri Scoti, quod omne prius realiter distinctum à posteriori & producibile per actionem distinctam ab actione qua producitur posterius, possit conseruari, ac produci absque posteriori, & ratio est primo, quia aliàs non esset prius, quia dependeret in suo esse reali à posteriori, quandoquidem non posset habere suum esse absque posteriori: secundo, quia non potest assignari cur prius tale haberet tam necessariam connexionem cum posteriori tali, ut non posset esse absque illo posteriori: quod maxime locum habet, quando prius est quid absolutum, & non est actualis relatio habens posterius pro termino.

Dicitur contra hanc rationem primo: partes vnitæ sunt priores toto composito, & tamen nequeunt esse absque illo: ergo falsum est prædictum axioma.

Respondeo negando sequelam, tum quia partes vnitæ, ut vnitæ, non sunt priores prioritate in quo, quam totum, sed prioritate à quo, quia ut suo loco diximus, ipsamet vnio est causalitas, qua producunt totum: causalitas autem non est prior prioritate in quo, sed à quo, respectu termini, qui causatur ea mediante; tum etiam quia in partibus vnitæ reperitur relatio vnionis, quæ, cum etiam sit causalitas, qua causant totum, ex natura sua intrinseca exigit totum, quemadmodum omnis relatio exigit suum terminum. Quod si etiam non esset causalitas, ut alij plures tenent ex Scotistis, tamē esset talis natura, ut ea supposita, emanaret necessario causalitas partium circa totum sine vlla actione causa efficiētis præter actionem productiuam

vnionis & partium vnitæ: unde non est idē de partibus vnitæ, ac toto, & de cōseruatione prioris absque posteriori, quando vtrumque est producibile per actionem propriam ad se immediate terminatam. Ex quo patet retorqueri posse hoc argumentum: si totum esset producibile per actionem ad se immediate terminatam distinctā ab actione, qua producitur vnio partium, posset vnio partium esse producta absque eo quod produceretur totum: ergo similiter dicendum in proposito.

Dices secundo, duo alba sunt priora similitudine, & tamen nequeunt produci absque similitudine: ergo falsum est axioma.

Respondeo, admittendo similitudinem distinctam, negando consequentiam, quia similitudo sequitur per emanationem, & non producitur per actionem vllam physicam ad se immediate terminatam: axioma verò loquitur de posteriori producibili per actionem ad se immediate terminatā. Quod si similitudo produceretur per actionē ad se immediate terminatam, falsum esset antecedens, & ex falsitate eius confirmari posset axioma nostrum.

Dices tercio, linea est prius quam curuitas aut rectitudo, & corpus quam figura vllarū: sed tamen nec linea potest esse absque curuitate, aut rectitudine, nec corpus absque aliqua figura: ergo falsum axioma.

Respondeo negando minorem, quia tam linea, quam corpus possunt reduci ad punctum indiuisibile, & tum non haberent, nec curuitatem, nec rectitudinem, nec figuram vllam.

Dices: saltem linea extensa & corpus extensum sunt priora curuitate & rectitudine ac figura quacumque: sed tamen nequeunt esse absque aliqua ex illis: ergo adhuc axioma est falsum.

Respondeo distinguendo maiorem: sunt priora eo modo, quo gradus superior est prior gradu inferiori, concedo maiorem: sunt priora eo modo quo aliquid singulare realiter distinctum ab alio singulari est prius illo, nego maiorem, & concessa minori, nego consequentiam.

Quod ut intelligatur, aduerte lineam curuam & rectam continere vniuocē in ratione lineæ extensæ ut sic, sicut homo & brutum in ratione animalis, & similiter corpus extensum figuratū hac figura & illa figura, verbi gratia orbiculari, & quadrangulā, conueniunt in ratione corporis, extensi, ut sic, eodem modo: unde quemadmodum non est idem realiter animal quod contrahitur ad hominē & brutum, licet sit idem formaliter, aut similitudinarie; ita etiam non est idem realiter corpus extensum ut extensum, quod contrahitur ad corpus extensum quadrangulare & orbiculare; nec eadem realiter linea extensa, quæ contrahitur ad lineam extensam rectam, & lineam extensam curuam. Axioma autem loquitur de aliquo priori, quod nō est gradus superior ad posterius, sed quid determinatum singulare. Unde hæc replica nō facit ad propositum: nec credo vllam posse haberi, quæ infringat prædictum axioma.

Obyicies primò: Angelus ille solus, qui esset productus à Deo, necessario deberet habere distantiam à Mundo, qui postea produceretur, aut indistantiam: ergo necessario deberet habere aliquod vbi, quia distantia ac indistantia concomitantur necessario vbi.

Respondeo primò, distinguendo consequens: quando produceretur Mundus aut alia creatura, transiret; antea, nego consequentiam.

Respondeo secundo, & melius distinguendo antecedens: deberet habere distantiam aut indistantiam, capiendō indistantiā pro negatione distantie, concedo antecedens: capiendō ipsam pro proximitate aut contiguitate, aut pro eo, à quo res habet non esse procul, nego antecedens & consequentiam. Itaque existimo quod de facto non obstante creatione mundi Deus posset producere hominem absque eo quod esset in mundo, aut distans aut indistans à mundo, capiendō indistantiam secundo modo iam explicato.

Et si queratur vbi esset. **R**espondeo, nullibi, sicut responderem de Deo antequam vllam rem creauit.

Dices: ille homo deberet esse extra hunc mundum, & consequenter

Deus non
coexistit
spatiis ima-
ginariis.

Prius po-
test conser-
uari absque
posteriori.

Aliquid pos-
set produci
nec intra nec
extra transun-
dum posset
ue.

consequenter in spatiis imaginariis, ac in aliqua parte determinata illorum spatorum.

Respondeo distinguendo antecedens: extra, id est non intra mundum concedo; extra, id est in aliquo alio loco, qui non esset in mudo, nego antecedens & consequentiam, quia spatia imaginaria sunt vere nihil, & absurdum est quod res realiter producta sit in nihilo, & quod nihil habeat partes determinatas.

28 *Obiicies secundo*: Posset Deus mouere realiter totum mundum a loco, in quo iam est, ad ulteriorem locum versus occidentem aut orientem: ergo iam habet ubi aliquod determinatum, quod non haberet tum, quando sic moueretur: sed si totus modus iam habet aliquod ubi determinatum, etiam Angelus haberet tale ubi, etiam si solus crearetur. Probatur antecedens: quia posset Deus creare alium mundum extra hunc mundum ad Orientem, & posset hunc mundum loco illius mundi ponere, vel ponere ipsum magis aut minus vicinum illi: ergo potest de facto absque creatione alterius mundi illum a loco, in quo iam est, mouere ad orientem vel occidentem.

Respondeo negando antecedens & suppositum: neque enim mundus totus secundum se totum est in aliquo loco iam; neque potest moueri ad alium locum de facto, nisi creetur de nouo alius locus, quia non datur alius locus ad quem posset moueri. Ad probationem antecedentis concedo antecedens, & nego consequentiam, quia creato alio mundo, & hic mundus haberet locum, quia haberet talem distantiam ad alterum illum mundum, & alius etiam ille mundus haberet similiter locum, unde posset ad se inuicem moueri localiter & vnus loco alterius poni.

29 *Obiicies tertio*: Non potest aliqua res produci, quin habeat aliquam durationem, ergo nec potest res produci quin habeat aliquod ubi. Consequentiam putat eundem *Arriaga*, quia sicut se habet duratio ad diuersa tempora, siue vera, siue imaginaria; ita ubi se habet ad diuersa loca, siue vera, siue imaginaria: & sicut res potest durare, & non in hoc, sed alio tempore, ita res potest ubicari, & non in hoc, sed in alio loco.

Respondeo primo, ex suppositione antecedentis, negando consequentiam: & disparitas desumi debet ex ipsismet principiis, ex quibus colligitur necessaria connexio rei existentis cum aliqua duratione, talia enim principia non habentur ad probandam necessariam connexionem rei existentis cum aliquo loco.

Respondeo secundo distinguendo antecedens: si loquamur de duratione, a qua habet res existere tanto, vel tanto tempore, seu taliter, ut si existeret tempus, illa res haberet coexistere necessario vel instanti eius, vel tantæ aut tantæ parti eius, concedo antecedens: & sic etiam transeat, quod corpus non possit produci, quin habeat se taliter, ut si existeret aliud corpus, cui commensuraretur, & relinqueretur illo modo, quo producit, deberet commensurari tantæ parti alterius illius corporis; nec posset etiam Angelus produci, quin si relinqueretur eodem modo, quo producit, & daretur alia creatura simul producta, deberet habere talem vel talē proportionem cum illa alia creatura, quantum ad commensurationem; sed hoc non est habere ubi.

30 *Respondeo tertio*: si loquamur de duratione, a qua habet res existere tali vel tali tempore, nego antecedens: Angelus enim solus productus à Deo non esset productus in illo tempore proprie loquendo, nisi in hoc sensu, quod non esset productus ab æterno, aut sic quin alia creatura posset antecedenter produci, & alia postea, & alia simul: & in hoc ipso sensu intelligendus est mundus ipse esse productus in tempore. In quo etiam eodem sensu potest dici, quod quicquid producit, ita producat, ut possit aliquid aliud produci in tanta, vel tanta distantia ad illud, quod non est contra nos.

Si vero loquamur de duratione, a qua habet res durare tanto, vel tanto tempore, hoc est taliter, ut si existeret tempus reale, quando producebatur, deberet coexistere aut instanti eius, aut tantæ vel tantæ parti eius, concedo antecedens, & nego consequentiam. Disparitas autem est,

quod duratio rei non distinguatur à re & actione, per quā producitur: unde res durans non est prior quoad existentiam realem quam duratio, ut manifestum est, res autem, quæ ubicatur, prior est, ut supponitur, quam ubicatio: quare non est eadem ratio de illis quantum ad hoc.

31 *Quæres*, An præsentia localis sit res an modus. Hoc dubium proponitur, particulariter ab *Arriaga hic num.* 49, qui absolute asserit eam esse rem, & non modum, contra communem sententiam.

Ut solvatur autem hæc difficultas, ac vitetur quæstio de nomine, aduertendum rem posse capi multipliciter. *Primo* prout opponitur enti rationis, & sic certum est, quod ubicatio seu præsentia realis sit res. *Secundo* pro eo quod est quid absolutum, & sic, si præsentia sit relatio, ut tenent Scotistæ, non erit res, sed modus. *Tertio* pro eo quod potest existere sine alia re, cum tamen alia res non possit existere sine illa: & in hoc sensu materia prima comparata ad formam est res, quia potest existere sine vlla forma, præsertim in nostra sententia: & idem est de forma substantiali respectu materiæ primæ: in hoc verò sensu videtur *Arriaga* dicere quod præsentia sit res, quia potest existere sine re præsentē. Modus autem, prout opponitur rei in hoc sensu, est illud quod non potest existere sine re, respectu cuius dicitur modus; & sic cognitiones ceterique actus vitales essent modi in sententia Thomistarum negantium eos posse de potentia absoluta conferuari absque subiectis; in Scotistarum vero sententia tenentium oppositum essent res. Hoc supposito.

Respondeo absolute contra *Arriagam*, præsentiam localem esse modum in secundo & tertio sensu: quia est quid pure respectuum & consequenter impotens existere de potentia absoluta absque subiecto, hoc est, re locata, & non potens: vnde ipsi per unionem distinctam: ergo est modus & non res in secundo & tertio sensu.

Probatur antecedens quoad primam partem: quia est determinatio actualis rei locatæ ad locum, ergo est respectus non minus quam similitudo est respectus purus.

Confirmatur per omnia illa, quibus probauimus sex vltima prædicamenta esse respectus extrinsecus aduenientes.

32 *Dices*: cognitio est determinatio actualis intellectus ad obiectum, & tamen est qualitas absoluta: ergo non obstante quod præsentia localis sit determinatio actualis rei ad locum, poterit esse quid absolutum.

Respondeo primo, si non sit aliqua ratio particularis, ob quam dicatur cognitionem esse quid absolutum magis, quam præsentiam, utramque debere dici quid respectuum; si autem sit ratio aliqua particularis, quamuis propter eam debeat dici, quod cognitio sit quid absolutum, non debet idem dici de præsentia: quæ solutio est mihi realissima respectu huius difficultatis, & satis sufficiens.

Respondeo secundo distinguendo antecedens: est determinatio actualis, quæ sit per formationem similitudinis expressæ obiecti in intellectu, qualis similitudo nequit esse absque qualitate absoluta, concedo antecedens; est determinatio actualis, quæ non exigit productionem vllius qualitatis, nego antecedens, & consequentiam, quia determinatio, quæ sit per præsentiam, non exigit productionem vllius absoluti.

Probatur antecedens quoad secundam partem: quia nullus respectus petit vniri per unionem à se distinctam, nec potest existere absque subiecto.

33 Quod si etiam præsentia esset quid absolutum adhuc potius deberet dici seipsa vniri subiecto absque unionē distincta, quam, per unionem distinctam (præsertim si aliquid absolutum possit seipso vniri, ut tenent recentiores de actione & unionē) & consequenter, si id censendum est modus, quod vnitur subiecto seipso, & nequit existere absque subiecto, quamuis sit quid absolutum, potius præsentia dicendus est modus, etiam tenendo quod sit quid absolutum, quam res: quod est directe contra *Arriagam*, qui, nescio cur, tam sollicitè contra communem sententiam contendit præsentiam esse rem & non modum. Probatur hoc, quia licet sit absolutum, tamen adhuc est determinatio actualis sui subiecti

ad locum non minus quam vno aut actio: ergo quemadmodum hæc vniuntur seipsis: ita & præsentia seipsa vni-ri debet.

Confirmatur: quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate: sed non est necessitas dicendi quod præsentia debeat vni-ri per aliam vni-ri-ōem: ergo non debet asseri alia vni-ri, per quam vniatur, sed debet potius dici quod vniatur seipsa.

34 *Dices*, non esse necessitatem multiplicandi vni-ones, per quas alia accidentia, verbi gratia albedo & nigredo vniuntur: & tamen vniuntur per alias vni-ones: ergo argumentum hoc à multiplicatione entium sine necessitate non vrget.

Respondeo negando antecedens, quod si verum esset, profecto non deberent multiplicari illæ vni-ones; sed deberent dici illa accidentia seipsis vni-ri. Ratio autem cur vni-ri debeant aliis vni-ōibus est, quod cum sint absolutæ entitates, & non determinationes actuales subiecti ad aliud, non possit assignari ratio, cur de potentia absoluta saltem non possint conseruari absque subiecto: ex suppositione autem, quod possint sic conseruari, sequitur manifeste, quod debeant vni-ri per alias vni-ones, & non seipsis; quia quæ seipsis vniuntur non possunt simul existere, quin vniantur.

QVÆSTIO III.

An vnica præsentia sufficiat substantia corporea, suisque partibus ac accidentibus.

35 *Q*uamuis certum sit quod non solum substantia corporea, verbi gratia equus, sed etiam, materia prima, forma, substantialis, quantitas, qualitates omnes in ipsa subiectata, sint in loco; dubitari tamen posset, an quodlibet ex his debeat habere præsentiam particularem distinctam, an vero sufficiat vt vnum ex ipsis habeat præsentiam, & cætera omnia solum sint in toto per acciden-tes, ratione coniunctionis cum illo alio. Non est ergo hic cō- trouerfia, an vnica indiuisibilis vni-ō sufficiat pro substantia corporea distincta, quia sine dubio non sufficit, debet enim præsentia substantiæ corporeæ esse entitatiue diui- sibilis sicut ipsamet substantia; neque enim præsentia manus est præsentia pedis, sed quælibet pars integralis habet propriam præsentiam. Sed vt dixi quæstio est, an quælibet pars essentialis, & quodlibet accedens, præsertim ab- solutum, debeat habere suum proprium vbi, aut præsen- tiam localem ad illum locum, in quo ponitur.

CONCLUSIO.

36 *Q*uælibet pars essentialis substantiæ corporeæ, & quodlibet accedens absolutum ita separabile ab aliis ac- cidentibus & partibus illis essentialibus, vt posset esse in loco absque illis habet propriam præsentiam in loco. Hæc est communior sententia cum Suarez disp. 5. 1. met. sec. 5. Hur- rado disp. 1. 4. sect. 4. Auerſa qu. 28. contra Vasquez, Ruminum & Complutenses hic qu. 6.

Probat ab Amico: quia si aliquid vnum vbi suffice- ret, maxime vbi quantitatis: sed illud vbi non potest mo- dificare aliquid nisi ipsam quantitatem: ergo non potest reddere alias formas vbicatas aut præsentis: modificatio enim exercetur in genere causæ formalis, forma vero non communicat effectum formalem nisi subiecto.

Contra: quia esse præsens hic non magis est effectus for- malis præsentia, quam esse quantum quantitatis: sed quantitas non solum potest tribuere hunc effectum suo subiecto, verbi gratia substantiæ, sed formis etiam subie- ctatis in seipsa, aut in suo subiecto, vt qualitatibus; ergo Vbi posset dare suum effectum præsentia non solum suo ubiecto, sed illis etiam quæ coniungerentur illi. Itaque quamuis forma non posset communicare suum effectum directe nisi subiecto (quod tamen ipsum non est verum vniuersaliter) tamen posset sine dubio indirecte & quasi secundario; & aduersarij non volunt aliud, quam quod vnum vbi sufficiat ad reddendum aliquid vnum per se directe præsens & cætera indirecte, quæ coniunguntur cum illo vno.

37 *Probat Auerſa*: quia si quantitas aut substantia po-

ſita hic cum suis qualitatibus poneretur in alio loco absque illis qualitatibus, & postea poneretur illæ qua- litates in illo alio loco, non essent in loco illo per præ- sentiam substantiæ, sed per præsentiam distinctam: ergo in quocumque loco habent præsentiam distinctam.

Impugnatur Mastrinus hanc rationem, quia falsum in ea supponitur, nempe quod possit poni substantia in illo lo- co, vbi non debeant poni omnes qualitates absolutæ suæ. Verum quia hæc etiam impugnatio dependet ab illa cō- trouerfia, melius impugnatur negando antecedens, quia essent illæ qualitates in alio loco quantum ad hanc proba- tionem per præsentiam ipsiusmet substantiæ existentis in alio loco, supposita tamen vni-ōe inhæſionis, aut infor- mationis illarum cum illa substantia, vt existente in alio loco.

38 *Probat Mastrinus*: quia si destrueretur quantitas absque substantia, non ideo deberet substantia perdere locum, in quo fuit ante; & si substantia destrueretur re- licta quantitate, quantitas non deberet mutare suum lo- cum: ergo neutra est in loco per alterius præsentiam, sed quælibet per suam: & hæc ratio æque militat pro omni- bus à se inuicem mutuo separabilibus, vt patet.

Sed contra resp. potest: quod si destrueretur illa vna res, in qua vnum vbi illud, quo omnia coniuncta cum illa re, sunt præsentia loco, reliqua quidem possent manere in eodem loco, quo ante, sed non per illud ipsum vbi quo ante erant in illo loco; sed per aliud de nouo à Deo pro- ducendum. Nec maius inconueniens videtur, quod Deus de nouo producere debeat nouum, si velit ea manere in eodem loco quo ante, quam quod ab initio producat duo vbi aut plura, cum vnum solum sufficeret: quod si vnum non sufficiat, alia ratio præter hanc assignanda est.

39 *Probat* ergo melius primo: quia non est potior ra- tio, cur ex pluribus rebus absolutis, quæ reperiuntur in substantia corporea, præsentia vna subiectetur in vna, quā in cæteris; nam quemadmodum si poneretur vna præsen- tia in substantia, & cætera absque præsentia coniungeretur cum illa substantia, deberent cætera necessario esse in quocumque loco, in quo esset illa substantia; ita etiam si vna præsentia poneretur in quantitate, & coniungeretur substantia cum illa quantitate, deberet poni in quocum- que loco poneretur quantitas, saltem naturaliter: ergo si- militer, si poneretur vna præsentia in albedine, & hæc in- haberet quantitati, & quantitas substantiæ, vbicumque esset albedo naturaliter, ibidem deberet esse substantia, & quantitas: ergo non est maior ratio ponendi præsen- tiam in vna ex rebus, quam in reliquis: sed quotiescum- que forma aliqua potest poni in pluribus, & non est ma- ior ratio cur ponatur in vno quam in reliquis, debet poni in omnibus: ergo tot debent poni præsentia, quot sunt res in substantia à se inuicem mutuo separabiles.

40 *Confirmatur*: quia non habet accedens aliquod subiectatum in substantia aut quantitate esse in loco sub- stantiæ aut quantitatis per hoc præcisè, quod inhæret aut coniungatur cum illa substantia aut quantitate: ergo ab aliquo alio: sed nihil aliud potest assignari nisi præ- sentia particularis: ergo talis admittenda est.

Probat antecedens: quia secundum Scotistas formæ dependentes à loco non ponuntur in alio loco, quo repli- carentur substantia, quamuis coniungerentur cum illa sub- stantia intime; & secundum plures recentiores idem sequi- tur de formis absolutis quantum ad hoc, quod non neces- sario quæ sunt in vno loco, sint in alio loco, in quo simul esset subiectum earum: ergo ex coniunctione formæ ali- cuius cum quantitate aut substantia, non habet quod sit in loco, in quo est quantitas, & substantia: & fortassis Auerſa in sua probatione nihil aliud intendit quam hoc.

Aduertendum autem hic, quod data opera limitauerim conclusionem ad formas à se inuicem realiter & mutuo separabiles, quia si essent aliquæ necessario connexæ, vnum vbi sufficeret ipsis, & sic vnum vbi sufficit toti & partibus vnitis, tam in sententia Thomistarum quam no- stra: Thomistarum quidem, quia non distinguunt totum à partibus vnitis, nostra vero quia quauis distinguamus totum à partibus, tamen non sunt mutuo separabilia, & consequenter

Quælibet pars essen- tialis & quodlibet accedens absolutum substantiæ habet pro- priam præ- sentiam.